

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination

March/April - 2019

HUMAN RESOURCE MANAGEMENT - 2 (DSE-2)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-1 “તાલીમ ખર્ચાળ હોવા છતાંયે નફાકારક છે.” ચર્ચો અને કામદારને તાલીમ આપવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. (20)

અથવા

પ્રશ્ન-1 (અ) તાલીમ અને વિકાસનો તુલનાત્મક અભ્યાસ સમજાવો. (10)

(બ) તાલીમનાં હેતુઓ અને પ્રકારો વર્ણવો. (10)

પ્રશ્ન-2 સામાજિક સલામતી એટલે શું? તેનાં મુખ્ય હેતુઓ ક્યાં છે? ભારતમાં સામાજિક સલામતી અંગે લેવાયેલ મુખ્ય પગલાંઓની યાદી આપો. (20)

અથવા

પ્રશ્ન-2 (અ) કામદાર આરોગ્યનો અર્થ અને તે સંબંધિત વિવિધ જોગવાઈઓ સમજાવો. (10)

(બ) મજૂર કલ્યાણનો અર્થ સમજાવી, તેનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. (10)

પ્રશ્ન-3 ઔદ્યોગિક માનસશાસ્ત્ર એટલે શું? તેનાં હેતુ અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન-3 ઔદ્યોગિક સંબંધોનો અર્થ જણાવી, તેનાં કારણો અને અસરો ચર્ચો.

પ્રશ્ન-4 ઔદ્યોગિક ઝઘડા એટલે શું? તેના કારણો અને ઉપાયો જણાવો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન-4 ટુંકનોંધ લખો.

(1) મજૂરસંઘના કાર્યો

(2) ભારતમાં મજૂર સંઘની નબળાઈઓ

ENGLISH VERSION

Que-1 “Despite being expensive, training is beneficial.” Discuss it. and explain different methods of training to be imparted to employees. (20)

OR

Que-1 (A) Explain comparative study of training and development. (10)

(B) Describe the objectives and types of training (10)

Que-2 What is social security? What are its objectives? List the main steps taken in India for social security. (20)

OR

Que-2 (A) Explain the meaning of employee health and different provisions related to it. (10)

(B) Explain the meaning of labour welfare and state its scope. (10)

Que-3 What is industrial psychology? State its objectives and scope. (15)

OR

Que-3 Define industrial relations and discuss its causes and effects.

Que-4 What is industrial dispute? State its causes and remedies. (15)

OR

Que-4 Write short notes:

(1) Functions of trade unions. (2) Weakness of trade unions in India
